

Normativa i organització institucional

Llorenç Andreu Barrachina
Anna Ristol Orriols

PID_00155502

Els textos i imatges publicats en aquesta obra estan subjectes –llevat que s'indiqui el contrari– a una llicència de Reconeixement-NoComercial-SenseObraDerivada (BY-NC-ND) v.3.0 Espanya de Creative Commons. Podeu copiar-los, distribuir-los i transmetre'ls públicament sempre que en citeu l'autor i la font (FUOC. Fundació per a la Universitat Oberta de Catalunya), no en feu un ús comercial i no en feu obra derivada. La llicència completa es pot consultar a <http://creativecommons.org/licenses/by-nc-nd/3.0/es/legalcode.ca>

Índex

Objectius.....	5
1. Normativa i organització institucional.....	7
1.1. LOGSE	7
1.2. LOE	8
1.3. LEC	8
2. Lectures.....	10

Objectius

Amb el material d'aquest mòdul es pretén que assolis els objectius següents:

- 1.** Conèixer la normativa que ha regit i regeix el nostre sistema educatiu.
- 2.** Reconèixer els principis bàsics que han regit la LOGSE i els que regeixen la LOE i la LEC.
- 3.** Entendre els conceptes de comprensivitat, equitat, qualitat i inclusió i prendre consciència de la importància de la seva aplicació en la pràctica educativa.
- 4.** Conèixer la normativa que regula l'atenció a l'alumnat amb necessitats educatives especials.
- 5.** Conèixer la normativa que es refereix a l'atenció a la diversitat a l'etapa de l'ESO.

Competència general

Conèixer la normativa i organització institucional del sistema educatiu i models de millora de la qualitat de l'ensenyament amb aplicació als centres educatius.

1. Normativa i organització institucional

En aquest mòdul fem un repàs de les diverses lleis i decrets que han regit el nostre sistema educatiu més recent, dels quals destaquem la LOGSE perquè va ser innovadora en el seu moment i la LOE i la LEC pel fet que són vigents i fan noves aportacions.

1.1. LOGSE

La màxima aportació de la **Llei d'ordenació general del sistema educatiu** (LOGSE) ha estat el concepte d'**educació comprensiva**. La comprensivitat procura oferir les mateixes oportunitats de formació sense distinció de classes socials i pretén actuar com a mecanisme compensador de les desigualtats d'origen socioeconòmic.

L'educació comprensiva parteix d'un enfocament constructivista dels aprenentatges, és a dir, pretén que els alumnes vagin reestructurant els seus coneixements i habilitats per construir el seu propi coneixement, que aprenguin a aprendre, que la interacció sigui un procés fonamental en les situacions d'ensenyament-aprenentatge i que el professor esdevingui facilitador d'aquestes situacions.

Els objectius que persegueix l'educació comprensiva estan orientats a la consecució de capacitats amb una finalitat funcional i per a preparar per a la vida adulta. I ho fa per mitjà d'un currículum obert, flexible i orientador.

Els principis que regeixen l'educació comprensiva, tal com estableix el segon article de la LOGSE, són els següents:

- La formació personalitzada, que propiciï el màxim desenvolupament dels alumnes.
- L'atenció psicopedagògica i l'orientació educativa i professional.
- L'avaluació dels processos d'ensenyament-aprenentatge dels centres docents i dels diversos elements del sistema.
- La relació amb l'entorn social, econòmic i cultural.

1.2. LOE

Els principis de la LOGSE tenen continuïtat en els principis de la **Llei orgànica d'educació** (LOE), d'entre els quals destaquem alguns, atenent la relació que tenen amb els continguts de l'assignatura que ens ocupa:

- La qualitat de l'educació per a tot l'alumnat.
- L'equitat, que garanteixi la igualtat d'oportunitats.
- La transmissió de valors que afavoreixin la llibertat personal, la responsabilitat [...] i que ajudin a superar qualsevol tipus de discriminació.
- La concepció de l'educació com un aprenentatge permanent.
- La flexibilitat per a adequar l'educació a la diversitat d'aptituds, interessos, expectatives i necessitats de l'alumnat, i també als canvis que experimenta l'alumnat i la societat.
- L'orientació educativa i professional.
- L'esforç compartit per alumnes, famílies, professors, centres i Administracions per aconseguir una educació de qualitat per a tot l'alumnat.
- La participació de la comunitat educativa en l'organització, govern i funcionament dels centres docents.
- La formació per a la prevenció de conflictes.

1.3. LEC

Atenent el mateix criteri que en la Llei anterior, destaquem els principis següents de l'acabada d'aprovar **Llei d'educació de Catalunya** (LEC):

- La universalitat i l'equitat com a garantia d'igualtat d'oportunitats i la integració de tots els col·lectius.
- La inclusió escolar i la cohesió social.
- La qualitat de l'educació, que possibilita l'assoliment de les competències bàsiques i la consecució de l'excel·lència, en un context d'equitat.
- La coeducació i el foment de la igualtat real i efectiva entre dones i homes.
- L'educació al llarg de la vida.

Tant la LOE com la LEC incorporen el concepte d'educació inclusiva, tot i que a la LOE, tal com observareu en la tercera lectura que us proposem en aquest mòdul, se li retreu una falta de concreció sobre com avançar cap a la creació de cultures i pràctiques inclusives.

2. Lectures

A continuació trobareu una breu síntesi de cada una de les lectures que us demanem en aquest mòdul, en què es desenvolupa una anàlisi més exhaustiva sobre aquesta i d'altra normativa que regeix el nostre sistema educatiu:

- **A. Escamilla; A. R. Lagares; J. A. García Fraile (2006).** "Algunas notas definitorias de la legislación educativa previa a la LOE". *Aula de Innovación Educativa* (155, pàg. 7-10).

Aquest text revisa les lleis anteriors a la LOE: la Llei de Moyano, la Llei general d'educació i finançament de la reforma educativa (LGE), la normativa educativa del període de la transició democràtica, la Llei d'ordenació general del sistema educatiu (LOGSE) i la Llei orgànica de l'educació (LOCE). Destaca, sobretot, el caràcter innovador de la LOGSE pel que fa a l'estructura de les etapes educatives, al currículum obert i flexible i a l'atenció als alumnes amb dificultats d'aprenentatge.

- **P. Uruñuela (2006).** "LOE: principios y finalidades del sistema educativo". *Aula de Innovación educativa* (155, pàg. 12-14).

Aquest article desenvolupa els tres principis fonamentals de la LOE:

- Proporcionar una educació de qualitat per a tots.
- Necessitat que hi hagi una col·laboració per part de tota la comunitat educativa: pares, professorat, administració educativa i societat en general.
- Compromís amb els objectius educatius de la Unió Europea.

- **J. Serra (2006).** "Del modelo comprensivo de a LOGSE a la escuela inclusiva de la LOE". *Aula de Innovación educativa* (155, pàg. 28-30).

Aquesta lectura fa esment de les millores que va comportar la LOGSE en introduir el caràcter comprensiu, obert i flexible del currículum, i en fer palès que l'acció educativa s'ha de centrar en les possibilitats de l'individu i en les seves interaccions amb l'entorn. El text també destaca i valora els elements claus de la LOE: qualitat, equitat i inclusió. Tot i així, retreu a la llei vigent una falta de concreció sobre com avançar cap a la creació de cultures i pràctiques inclusives i en la concreció d'aquestes en les polítiques educatives de cada centre.

- **Ll. Andreu; M. Sanz (2009).** *La normativa sobre atenció a la diversitat en l'educació secundària a Catalunya*.

En aquest article es recullen lleis i decrets sobre l'atenció a la diversitat i les necessitats educatives especials, i es fixa sobretot en les que fan referència a l'educació secundària obligatòria.

- Al principi, es fa un repàs de la normativa relacionada amb l'educació especial i les NEE, de la qual destaca el Decret 299/1997, de 25 de no-

Nota

També fa una llista d'altres principis i dels fins bàsics de l'educació que apunta aquesta llei.

vembre, sobre l'atenció educativa a l'alumnat amb necessitats educatives especials, que encara està vigent i que, per tant, regula l'atenció educativa d'aquest tipus d'alumnat.

- A continuació, se centra en els aspectes relacionats amb l'atenció a la diversitat a la secundària a través del que estableix el Decret 143/2007, de 26 de juny, pel qual s'estableix l'ordenació dels ensenyaments de l'educació secundària obligatòria, en què es tracta de les mesures d'atenció a la diversitat, de l'atenció als alumnes amb necessitats educatives específiques i dels programes de diversificació curricular.
- Tot seguit, es fa una síntesi de l'Ordre de 24 de novembre de 1998, per la qual s'estableix el procediment per a l'autorització de modificacions d'elements prescriptius del currículum de l'educació secundària obligatòria, en què s'especifica la diferència entre adaptació i modificació curricular i s'explica abastament en què consisteix i com s'autoritza aquesta última.
- I finalment, s'esmenta la Llei 12/2009 del 10 de juliol d'educació de Catalunya (LEC), i es fixa en els principis generals d'aquesta llei, entre els quals destaca la inclusió i aspectes referits a l'atenció a la diversitat a secundària com són: els programes de diversificació curricular i els alumnes amb necessitats educatives específiques. I també posa en relleu què són i quines funcions tenen els serveis educatius.

